

ZAISTA BOLI ORALNI SU PROBLEMI BOLNI

Bol nije samo osjećaj, nego i kako se ti zbog toga osjećaš.

Ključne točke

- 1. Životinje osjećaju bol,** ali često ne pokazuju svoju patnju.¹
- 2. Dentalne bolesti** predstavljaju jednu od najčešćih uzroka **kronične boli** pasa i mačaka.²
- 3. Bolesti usne šupljine,** kao i bol povezana s njima, predstavljaju **ozbiljan problem** za dobrobit veterinarskih pacijenata i treba ih liječiti.³
- 4. Kontrola boli** pitanje je etike i dobroti, ali bi se također trebala promatrati kao strategija za ponovnu uspostavu funkcije organa i bržeg otpuštanja iz bolnice.²

Prepoznavanje bolnosti usne šupljine

1.

Mačke s bolestima usne šupljine pokazuju anoreksiju (potpunu ili djelomičnu), značajnu neugodu, gubitak težine, sijaloreju (slinjenje) i loše održavanje dlake.⁴

Životinje s oralnim i dentalnim bolestima mogu imati oralnu/dentalnu bol, što utječe na njihov hranidbeni status i kvalitetu života.⁵

2.

Bol često uzrokuje promjenu ponašanja životinje i gubitak normalnih obrazaca ponašanja (poput održavanja i njege dlake) i pojavu novih oblika ponašanja (poput agresije).⁶

3.

Kontrola boli usne šupljine: multifaktorijalni pristup

1.

Bolne oralne bolesti trebaju se otkriti i liječiti i ne smiju se zanemariti.

Potpuni pregled usne šupljine uključuje pregled životinje u svjesnom stanju i u sedaciji te slikovnu dijagnostiku (dentalne radiografske snimke ili konusni CT).

2.

Prevenција boli pri zahvatima predstavlja važan činitelj za veterinarske stomatologe. Svaki zahvat za koji postoji sumnja da uzrokuje bol zahtijeva odgovarajuću kontrolu boli.

3.

Odgovarajuća kontrola boli u stomatologiji uključuje preventivnu analgeziju, zahtijeva odgovarajući plan liječenja, uključuje idealno minimalo invazivne tehnike dentalne kirurgije te je slijedi primjena individualnog protokola kontrole boli.

4.

Bol predstavlja složeni fenomen, stoga kontrola boli vrlo često zahtijeva multimodalni pristup, konzultacije, kao i individualni pristup kada je riječ o trajanju liječenja i preporučenim lijekovima.

Primjeri čestih bolnih bolesti usne šupljine:

Fraktura zuba

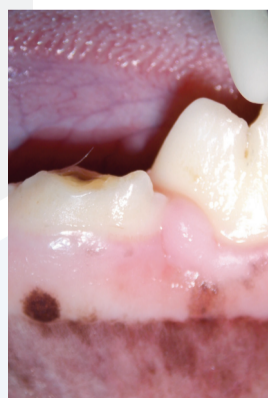
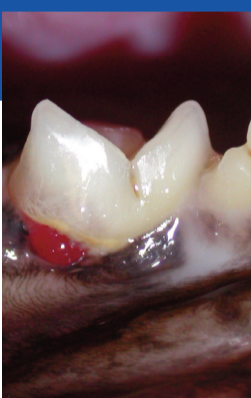
Neoplazije usne šupljine

Upalne bolesti

Resorpcija zuba

Jerzy Gawor,
MRCVS, DVM PhD,
Dipl. AVDC, Dipl. EVDC

Brook A. Niemiec,
DVM, Dipl. AVDC,
Dipl. EVDC

References:

- Merola I, Mills DS. Systematic review of the behavioural assessment of pain in cats. *J Feline Med Surg.* 2016 Feb;18(2):60-76. doi: 10.1177/1098612X15578725. Epub 2015 May 13. PMID: 25972247.
- Bell A, Helm J, Reid J. Veterinarians' attitudes to chronic pain in dogs. *Vet Rec.* 2014 Nov 1;175(17):428. doi: 10.1136/vr.102352. Epub 2014 Jul 15. PMID: 25028465.
- Niemiec B, Gawor J, Nemecek A, Clarke D, McLeod K, Tutt C, Gioso M, Steagall PV, Chandler M, Morgengegg G, Jouppi R. World Small Animal Veterinary Association Global Dental Guidelines. *J Small Anim Pract.* 2020 Jul;61(7):E36-E161. doi: 10.1111/jsap.13132. PMID: 32715504.
- Rusbridge C, Heath S, Gunn-Moore DA, Knowler SP, Johnston N, McFadyen AK. Feline orofacial pain syndrome (FOPS): a retrospective study of 113 cases. *J Feline Med Surg.* 2010 Jun;12(6):498-508. doi: 10.1016/j.jfms.2010.03.005. Epub 2010 May 6. PMID: 20451434; PMCID: PMC7128958.
- Harvey CE. Management of periodontal disease: understanding the options. *Vet Clin North Am Small Anim Pract.* 2005 Jul;35(4):819-36. vi. doi: 10.1016/j.cvsm.2005.03.002. PMID: 15979515.
- Mathews K, Kronen PW, Lascelles D, Nolan A, Robertson S, Steagall PV, Wright B, Yamashita K. Guidelines for recognition, assessment and treatment of pain: WSAVA Global Pain Council members and co-authors of this document. *J Small Anim Pract.* 2014 Jun;55(6):E10-68. doi: 10.1111/jsap.12200. Epub 2014 May 20. PMID: 24841489.

